Моцарська Ніна Іллівна, здобувач навчально-наукового інституту № 4 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри конституційного та міжнародного права Національної академії внутрішніх справ ***Кулик Т. О.***

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ ЯК ЗАСОБУ ПОШИРЕННЯ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Засоби масової інформації охоплюють «традиційні» мовні ЗМІ (на зразок телебачення, радіо, кіно, компакт-дисків або DVD-дисків), друковані ЗМІ та інші інформаційні ресурси, зокрема Інтернет разом з іншими віртуальними послугами на зразок WorldWideWeb (всесвітнямережа). Засоби масової інформації є важливими і набули надзвичайної значущості в нашому суспільстві, тепер навіть важко уявити собі життя без телебачення, електронної пошти, сайтів обміну відео-інформацією, інтернет-порталів новин або блогів. Їх традиційна роль своєрідного вікна у світ постійно зростає. Засоби масової інформації набули нових функцій, вони виступають у якості форуму, що сприяє соціальній взаємодії та спілкуванню.

Протягом довгого часу традиційні засоби масової інформації, відомі під назвою «четверта влада» за аналогією з трьома традиційними гілками влади демократичного режиму (законодавчої, виконавчої та судової) союзниками держави, допомагали представникам громадськості отримати відповіді на питання політичного характеру. Проте, виступаючи на Всесвітньому соціальному форумі в Порту-Алегрі, Бразилія, в 2003 році ІгнасіоРамоне, журналіст і професор університету, заявив, що, оскільки звичайні засоби масової інформації перебувають у володінні транснаціональних компаній, вони перетворилася на ворога: ЗМІ дозволяють експлуатувати і пригнічувати людей, а не захищати їх. Деякі люди ставляться до Інтернету як до п’ятої влади, оскільки саме інтернет ресурси конкурують з традиційними засобами масової інформації в

обговоренні проблем а також канали створюють нову можливість для організації громадської діяльності [2].

Попри відсутність єдиного європейського законодавства щодо регулювання мережі Інтернет уряди країн Європейського Союзу прагнуть посилити його регулювання. Так, член Європейського парламенту, МалькольмХарбор, запропонував частково обмежити свободу в Інтернеті, оскільки той часто використовується для незаконних дій. Європейський парламентарій зауважив, що Інтернет має залишатися вільним, але регульованим [3].

В основі законодавства ЄС у сфері обміну інформації в Інтернеті та електронної комерції лежать: Директива 2002/58/ЄС «Про обробку персональних даних та захист таємниці сектору електронних комунікацій (Директива про секретність та електронні комунікації)» від 12 липня 2002 року, яка гармонізує нормативно-правові акти держав-членів ЄС, необхідні для забезпечення еквівалентного рівня захисту основних прав та свобод, та, зокрема, права на таємницю щодо обробки персональних даних у секторі електронних комунікацій та забезпечення вільного руху таких даних та обладнання для електронних комунікацій та послуг у суспільстві [1].

У результаті постійного розвитку інформаційного суспільства, перед міжнародними організаціями постає виклик захисту і підтримки принципів прав людини в онлайн середовищі. Для вирішення цих питань Рада Європи розробила різні конвенції та рекомендації. Одним з таких документів є Конвенція про інтернет-злочинність (2001 року), що спрямована на захист інтернет мережі від несанкціанованих та традиційних злочинів за допомогою нових технологій. Додатковий протокол до цієї Конвенції закликає до притягнення до кримінальної відповідальності за виявлення проявів расистського та ксенофобського характеру, вчинених через комп'ютерні системи [2].

Ще одним важливим інструментом є Конвенція про доступ до офіційних документів (2008 року), яка гарантує право кожного, без дискримінації за будь-якою ознакою, за запитом мати доступ до офіційних документів, які знаходяться у розпорядженні органів державної влади. Важливість свободи слова засобів масової інформації заради встановлення демократії було підтверджено в «Декларації про захист і

свободу зібрань та асоціацій з питань управління приватними інтернет-платформами та провайдерами Інтернет-послуг» [2].

Отже, з метою захисту свободи слова та інших прав і принципів людини в нових умовах ЗМІ, Рада Європи працює разом з іншими зацікавленими сторонами над управлінням Інтернетом. Комітет Міністрів ухвалив основні принципів для управління Інтернетом і запропонував нове бачення ЗМІ, відповідно до якого сайти соціальних мереж, онлайн ігор або інформаційні сайти, отримали право на свободу ЗМІ та обов'язки, відповідно до статті 10 Європейської конвенції про захист прав людини, і запропонував рамки співпраці для держав-членів з метою збереження глобального, стабільного та відкритого Інтернету, як засобу захисту свободи вираження думки і доступу до інформації.

Список використаних джерел

1. Директива 2002/58/ЄС від 12.07.2002 р. Про обробку персональних даних та захист таємниці сектора електронних комунікацій// Офіційний вісник Європейських Спільнот [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nkrzi.gov.ua/images/upload/58/19/6f96b8148ef15842f70cba3dd98f055b.pdf.

2. Управління Інтернетом і Рада Європи; Роль засобів масової інформації COUNCIL OF EYROPE [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.coe.int/uk/web/compass/media.

3. Тарасова В.С. Особливості правового регулювання мережі інтернет /В.С Тарасова [Електронний ресурс]. – Режим доступу :file:///C:/Users/%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD/Downloads/Uproz_2014_6_46%20(1).pdf.